

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA-4101-10-03/2012/P/12/185

Katowice, dnia 27 sierpnia 2012 r.

**Pan
Nadbrygadier Marek Rączka
Śląski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
w Katowicach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach, zwaną dalej „Komendą”, w zakresie organizacji szkoleń Państwowej Straży Pożarnej² w latach 2009-2012 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Komendy w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli i oceny częściowe:

1. Przyjęte w Komendzie rozwiązania organizacyjne zapewniały realizację zadań szkoleniowych określonych w regulaminie organizacyjnym, pomimo że od końca 2001 r. Komenda nie posiada własnego ośrodka szkolenia³. Szkolenia podstawowe i uzupełniające zapewniało poprzez kierowanie kandydatów zatrudnionych w powiatowych i miejskich komendach PSP województwa śląskiego do szkół i ośrodków na terenie całego kraju. W okresie objętym kontrolą na szkolenie podstawowe skierowano 529 kandydatów do szkół w: Bydgoszczy (83 kandydatów), Częstochowie (124), Krakowie (119) oraz do ośrodków szkoleniowych w: Kielcach (58), Nisku (26), Opolu (82), Krakowie (23), Łapach (5), Toruniu (2) i Sieradzu (7).

Kandydatów na szkolenia uzupełniające oraz zaoczne studium aspirantów PSP kierował Śląski Komendant Wojewódzki PSP, po zebraniu przez Wydział Szkolenia i Sportu⁴ informacji o potrzebach w tym zakresie

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej „ustawą o NIK”, w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r.

² Zwanej dalej „PSP”.

³ Decyzja Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego nr 291/2001 z dnia 17 grudnia 2001 r. poprzedzona Decyzją Nr 104 Komendanta Głównego PSP z dnia 11 grudnia 2001 r.

⁴ Utworzony Decyzją nr 237/2009 Komendanta Wojewódzkiego z dnia 19 sierpnia 2009 r., zwany dalej również „Wydziałem” lub WSiS.

z komend powiatowych (miejskich) oraz po otrzymaniu z Komendy Głównej limitu miejsc, na podstawie kryteriów określonych przez stały Zespół Konsultacyjny ds. Organizacyjno-Kadrowych⁵.

Komórką odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu szkoleń i doskonalenia zawodowego była Sekcja Szkolenia i Sportu Wydziału Operacyjnego, a od 1 września 2009 r. WSiS, którego zadania określono w § 10 ust. 1 regulaminu organizacyjnego Komendy⁶. Według stanu na dzień 30 marca 2012 r. w Wydziale zatrudniano 5 pracowników, spośród których czterech posiadało również kwalifikacje pedagogiczne. Struktura etatowa była zgodna z określoną w Załączniku Nr 2 regulaminu organizacyjnego *Liczbą i rodzajem stanowisk służbowych w poszczególnych komórkach organizacyjnych KW PSP w Katowicach*.

Jednocześnie NIK zwraca uwagę, iż w zakresie zadań WSiS w regulaminie organizacyjnym Komendy nie ujęto nadzoru nad organizacją szkolenia i doskonalenia zawodowego w podległych jednostkach organizacyjnych, mimo iż zadanie to przypisano w zakresie czynności Naczelnikowi tego Wydziału⁷.

Łącznie, w okresie objętym kontrolą, w szkoleniach uzupełniających wzięły udział 503 osoby, a na zaoczne studium aspirantów do szkół PSP w Krakowie i w Częstochowie skierowano 73 strażaków, natomiast na niestacjonarne studia podyplomowe dla strażaków ubiegających się o pierwszy stopień oficerski w PSP w Szkole Głównej SP w Warszawie przyjęto 7 funkcjonariuszy Śląskiej Komendy Wojewódzkiej.

2. Komendant wprowadził zasady organizacji szkolenia i doskonalenia zawodowego Rozkazem nr 29/2010 z dnia 3 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia *wytycznych Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej do prowadzenia szkolenia i doskonalenia zawodowego strażaków pełniących służbę w Jednostkach Ratowniczo-Gaśniczych PSP w województwie śląskim*. Zgodnie z wytycznymi, za organizację i realizację szkoleń odpowiedzialni byli komendanci miejscy i powiatowi PSP oraz dowódcy jednostek ratowniczo-gaśniczych, natomiast nadzór miał sprawować Zastępca Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. Jednakże w okresie objętym kontrolą obowiązek nadzoru nad realizacją wytycznych Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej do prowadzenia szkolenia i doskonalenia zawodowego nie był wykonywany. Nie można bowiem uznać za formę nadzoru nad szkoleniami oraz doskonaleniem zawodowym, przywoływanych w wyjaśnieniach przez Komendanta, inspekcji gotowości operacyjnej jednostek, gdyż zadania zespołów inspekcyjnych, określone w *Wytycznych Śląskiego Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej* z maja 2009 r., nie obejmowały zagadnień związanych z realizacją szkoleń.
3. Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 4 regulaminu organizacyjnego, WSiS sprawował nadzór merytoryczny i dydaktyczny nad prawidłową realizacją i dokumentowaniem procesu dydaktycznego prowadzonego przez komendy powiatowe (miejskie) PSP województwa śląskiego dla członków Ochotniczej Straży Pożarnej⁸. Zasady organizacji szkoleń dla członków OSP określił Komendant Wojewódzki w Rozkazu nr 30/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r.⁹. Zgodnie z pkt 6 Rozkazu, każdy kurs w ramach szkoleń dla OSP miał się kończyć egzaminem przed komisją egzaminacyjną, powoływaną przez Komendanta Wojewódzkiego. Lista egzaminatorów stanowiła załącznik do Rozkazu nr 30/2006. Łącznie Komendant powołał 250 komisji egzaminacyjnych, które w poszczególnych latach okresu 2009-2012 (I kwartał) przeprowadziły odpowiednio: 65, 82, 90 i 13 egzaminów. Zbadano składy 23 Komisji Egzaminacyjnych, w wyniku czego stwierdzono, iż spośród 84 członków komisji egzaminacyjnych 31 osób (36,9%) nie było ujętych na liście egzaminatorów, stanowiącej załącznik nr 1 do rozkazu nr 30/2006. Przyczyną tej nieprawidłowości było nieaktualizowanie listy egzaminatorów. Nie zaktualizowano również treści Rozkazu w zakresie nadzoru nad realizacją szkoleń

⁵ Zwany dalej „Zespołem”, powołany Zarządzeniem Wewnętrznym nr 44/2007 Komendanta Wojewódzkiego z dnia 20 marca 2007 r.

⁶ Decyzja nr 237/2009 Komendanta Wojewódzkiego z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach.

⁷ Zakres czynności: WKO-120/4/2009

⁸ Zwana dalej „OSP”

⁹ Rozkaz nr 30/2006 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia *Zasad organizacji szkoleń dla członków OSP biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, realizowanych przez KP/KM PSP na terenie województwa śląskiego*.

członków OSP. Zgodnie z tym Rozkazem miała go sprawować Sekcja Doskonalenia Funkcjonowania KSRG, podczas gdy Komendant Wojewódzki zlikwidował ją w 2007 r.¹⁰.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. **Uzupełnienie zadań WSiS, wymienionych w regulaminie organizacyjnym, o nadzór nad organizacją szkolenia i doskonalenia zawodowego w podległych jednostkach organizacyjnych.**
2. **Zapewnienie wykonywania nadzoru nad realizacją szkoleń w podległych jednostkach organizacyjnych, zgodnie z *Wytycznymi Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej do prowadzenia szkolenia i doskonalenia zawodowego strażaków pełniących służbę w Jednostkach Ratowniczo-Gaśniczych PSP w województwie śląskim*, wprowadzonych Rozkazem nr 29/2010 z dnia 3 grudnia 2010 r.**
3. **Uaktualnienie zapisów Rozkazu nr 30/2006 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego z dnia 20 grudnia 2006 r. w zakresie nadzoru nad realizacją szkoleń dla OSP oraz listy egzaminatorów stanowiącej załącznik nr 1 do Rozkazu.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

¹⁰ Jej zadania przejął WSiS.